

אלגברה לינארית להנדסת מכונות, 201.1.3721

אביב 2016 (מרצה: ד.קרנר)

תרגיל בית מס' 11.

(1) במקרים הבאים בדקו האם פונקציה $\langle, \rangle$ היא מכפלה פנימית על V .

(א) $\langle p, q \rangle = \int_0^1 p(x)q(x)dx, V = \mathbb{R}_{\leq d}[x]$

(ב) $\langle p, q \rangle = \int_0^1 p(x)q(x)dx, V = \mathbb{R}[x]$

(ג) $\langle (a_1, \dots, a_n), (b_1, \dots, b_n) \rangle = \sum_{i=1}^n \lambda_i a_i b_i, V = \mathbb{R}^n$ כאשר $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in \mathbb{R}$ הם קבועים חיוביים.

(ד) $V = \mathbb{C}^2$, $\langle (x_1, x_2), (y_1, y_2) \rangle = x_1 \bar{y}_1 - x_2 \bar{y}_2$ .i $\langle (x_1, x_2), (y_1, y_2) \rangle = 2x_1 \bar{y}_1 + 3x_2 \bar{y}_2$ .ii

.iii $\langle (x_1, x_2), (y_1, y_2) \rangle = x_1 y_1 + x_2 y_2$

(2) נגדיר $\mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n \xrightarrow{\langle, \rangle} \mathbb{R}$ ע"י $(v, u) \rightarrow v A u^t$, כאשר $A \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ הנה אלכסונית. מה התנאי על A (הכרחי ומספיק) לכך ש $\langle, \rangle$ מהווה מכפלה פנימית על $\mathbb{R}^n$?

(3) יהי $V_{\mathbb{R}}$ מרחב מכפלה פנימית (ממימד סופי). הוכיחו/הפריכו

(א) אם $v \in V$ מקיים: $\langle v, u \rangle = 0$, עבור כל $u \in V$, אז $v = 0$.

(ב) אם $v, u \in V$ מקיימים: $\langle v, w \rangle = \langle u, w \rangle$, עבור כל $w \in V$, אז $v = u$.

(ג) אם $U, W \subset V$ הם תתי מרחב אז:

i. אם $U \subseteq W$ אז $U^\perp \subseteq W^\perp$ .ii $(U + W)^\perp = U^\perp + W^\perp$ .iii $(U \cap W)^\perp = U^\perp + W^\perp$

(ד) תהי $V \xrightarrow{T} V$ העתקה לינארית כך שעבור כל $v \in V$ מתקיים: $\langle v, T(v) \rangle = 0$. אז בהכרח $T = 0$. (רמז: סיבובים)

(4) (א) הוכיחו ש $\langle A, B \rangle = \text{trace}(B^t A)$ מהווה מכפלה פנימית על $M_{n \times n}(\mathbb{R})$.

(ב) עבור $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$ חשבו $\langle A, B \rangle, \|A\|, \|B\|$

(ג) הוכיחו שהפיצול $M_{n \times n}(\mathbb{R}) = M_{n \times n}^{sym}(\mathbb{R}) \oplus M_{n \times n}^{anti-sym}(\mathbb{R})$ הוא אורתוגונלי, כלומר:

$(M_{n \times n}^{anti-sym}(\mathbb{R}))^\perp = M_{n \times n}^{sym}(\mathbb{R}), (M_{n \times n}^{sym}(\mathbb{R}))^\perp = M_{n \times n}^{anti-sym}(\mathbb{R})$

(5) (א) תהי $\langle, \rangle$ מכפלה פנימית על $\mathbb{R}^2$ (לאו דווקא סטנדרטית), ויהי $\mathcal{B}$ בסיס אורתונורמלי של $\mathbb{R}^2$. נניח ש $v \in \mathbb{R}^2$ מקיים:

$\langle (1, 2), v \rangle = -1, \langle (-1, 1), v \rangle = 3$, (כאן $(*, *)$ הן קואורדינטות לפי $\mathcal{B}$). מצאו את $[v]_{\mathcal{B}}$.

(ב) תהי $\langle, \rangle$ מכפלה פנימית על $\mathbb{R}^n$ (לאו דווקא סטנדרטית), ויהי $\mathcal{B} = \{e_1, \dots, e_n\}$ בסיס אורתונורמלי של $\mathbb{R}^n$. הוכיחו

שעבור כל $v \in \mathbb{R}^n$ מתקיים: $v = \langle v, e_1 \rangle e_1 + \dots + \langle v, e_n \rangle e_n$

(6) ניקח מכפלה פנימית סטנדרטית $\langle, \rangle$ על $\mathbb{R}^4$. נגדיר $W = \text{Span}((1, 1, 1, 1), (1, -1, 2, -2), (1, 2, -3, -4)) \subset \mathbb{R}^4$

מצאו את בסיס אורתונורמלי של W והרחיבו אותו לבסיס אורתונורמלי של $\mathbb{R}^4$. מצאו את בסיס אורתונורמלי של $W^\perp$.

(7) בצעו תהליך Gram-Schmidt במקרים הבאים: i. $V = \mathbb{R}^3, v_1 = (1, 2, 2), v_2 = (3, 1, 2), v_3 = (1, -1, 0)$

ii. $V = \mathbb{C}^3, v_1 = (1, 1+i, -1), v_2 = (1+i, 1+i, -1+i), v_3 = (0, 2-i, 0)$

(8) ניקח $\mathbb{R}_{\leq 2}[x]$ עם מכפלה פנימית $\langle p, q \rangle = \int_0^1 p(x)q(x)dx$.

(א) איזה בסיס מתקבל ע"י הפעלת תהליך Gram-Schmidt לבסיס $(1, 2x, x^2)$?

(ב) מצאו את בסיס אורתוגונלי ל $W = \text{Span}(1+2x, 1+x^2)$. מצאו את הנוסחה עבור הטלה אורתוגונלית $W \rightarrow \mathbb{R}_{\leq 2}[x]$

(9) תהי $\langle, \rangle$ מכפלה פנימית סטנדרטית על $\mathbb{R}^3$. נגדיר $W = \text{Span}((1, -1, 1), (1, 2, 1)) \subset \mathbb{R}^3$

i. מצאו את $W^\perp$. ii. מצאו את ההטלות האורתוגונליות $P_W, P_{W^\perp}$.

(10) יהי $(V_{\mathbb{R}}, \langle, \rangle)$ מרחב מכפלה פנימית ממימד סופי. נגדיר $T = -2P_{W^\perp} + Id$, (כאשר P_W ההטלה האורתוגונלית על W)

הראו ש T הוא אופרטור לינארי, "חח"ע, לכסין. הוכיחו: $T = P_W - P_{W^\perp}$. (כלומר T הנו אופרטור שיקוף ביחס ל W .)

(11) רשמו את המטריצות המייצגות עבור העתקות הבאות:

(א) $\mathbb{R}^3 \xrightarrow{T} \mathbb{R}^3$ הטלה אורתוגונלית על מישור $\{2x + 3y + 5z = 0\}$

(ב) $\mathbb{R}^3 \xrightarrow{T} \mathbb{R}^3$ שיקוף אורתוגונלי במישור $\{2x + 3y + 5z = 0\}$

(12) תהי $V_{\mathbb{R}} \xrightarrow{T} V_{\mathbb{R}}$ העתקה לינארית של מרחב ממימד סופי ויהי $\mathcal{B} = (v_1, \dots, v_n)$ בסיס אורתונורמלי ביחס למכפלה $\langle, \rangle$.

הוכיחו: $\text{trace}(T) = \sum_{i=1}^n \langle v_i, T(v_i) \rangle$

(13) עבור מרחב V עם מכפלה פנימית $\langle, \rangle$ ונורמה $|v| = \sqrt{\langle v, v \rangle}$ הוכיחו: $|v+w|^2 + |v-w|^2 = 2(|v|^2 + |w|^2)$